

XXIX. Mezinárodní konference Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Ve dnech **20. – 22. června 2006** se v Ženevě uskutečnila mimořádná **XXIX. Mezinárodní konference Červeného kříže a Červeného půlměsíce** (MK ČK&ČP) za účasti delegací 178 národních společností, 148 vlád, Mezinárodního výboru ČK a Mezinárodní federace ČK&ČP. Původně se XXIX. MK ČK&ČP měla konat v r.2007, tedy obvyklé čtyři roky po poslední konferenci, která proběhla v Ženevě r. 2003. Co bylo důvodem toho, že se členové nejvyššího orgánu Mezinárodního hnutí ČK&ČP museli sejít dříve? V prosinci loňského roku v Ženevě proběhla Diplomatická konference, která přijala dlouho očekávaný III. Dodatkový protokol, který zavedl další rozeznávací znak zdravotnické služby zvaný (tehdy neoficiálně) „**červený krystal**“ a umožnil rovněž jeho užívání uznaným národním společnostem ČK/ČP v identifikační funkci. Tuto skutečnost bylo třeba promítnout do **Stanov Mezinárodního hnutí ČK&ČP**, které dosud umožňovaly národním společnostem užívat pouze buď červený kříž, nebo půlměsíc. Protože každý návrh změny Stanov musí být rozeslán alespoň půl roku předem, dostáváme tak jako nejbližší možný termín jednání právě letošní červen. Tato změna Stanov umožňuje uznání **Izraelské společnosti Davidovy hvězdy** (MDA), jejíž nechuť k oběma dosavadním symbolům byla hlavní příčinou celé záležitosti „dalšího znaku“. Nelze pominout ani to, že vyřešení tohoto problému by mělo přispět k uklidnění situace na Blízkém Východě, ani to, že právě uznání MDA podporují USA již několik let vskutku originální metodou, totiž odepřením platby statutárních příspěvků Amerického ČK Mezinárodní federaci ČK&ČP.

Krom uvedené úpravy Stanov bylo úkolem XXIX. MK ČK&ČP **oficiálně přijmout název „červený krystal“ pro znak zavedený III. Dodatkovým protokolem** k Ženevským úmluvám a v neposlední řadě umožnit **uznání Palestinské společnosti ČP**. Ta neměla problém s výběrem znaku, ale z jednou s podmínek pro uznání národních společností – totiž, že musí působit na území samostatného státu. Mezinárodní výbor ČK, který je za uznávání národních společností odpovědný, se necítil – v duchu principu neutrality – sám o sobě kompetentní k posouzení mezinárodně politicky významné otázky, zda lze Palestinu za samostatný stát pokládat či ne a požádal proto Mezinárodní konferenci, na níž jsou účastny i delegace vlád zemí světa, o stanovisko v této otázce. Nepochybně z hlediska mezinárodní politiky je úzká souvislost s uznáním společnosti Izraele a Palestiny, a proto byly uvedené záležitosti řešeny na téže MK ČK&ČP.

Jednání konference však nebylo jednoduché. Je známou věcí, že vztahy mezi Izraelem a jeho sousedy (a tím i celým společenstvím arabských zemí) jsou napjaté. Proto se na fóru MK ČK&ČP objevily otázky územní působnosti národních společností ve Východním Jeruzalému (který je dle mezinárodního práva rozděleným městem, byť de facto to Izrael dosud nepřipustil), okupovaných palestinských územích a Golanských výšinách (okupované syrské území). Vlády, resp. národní společnosti Palestiny a Sýrie požadují **přístup svého**

personálu ke „svým“ občanům, což mimochodem mezinárodní právo (IV. Ženevská úmluva) umožňuje. Z hlediska norem Mezinárodního hnutí ČK&ČP se téhož týká základní zásada vztahů mezi národními společnostmi – totiž, že žádná národní společnost **nemůže působit** na území jiného státu (byť by byly okupovány) **bez souhlasu tamní národní společnosti** (formuluje ji rezoluce Mezinárodní konference ČK č.XI z r.1921). Arabské země kritizovaly fakt, že Izrael se k možnosti působení „místně příslušných“ národních společností na jím ovládaném území staví nevstřícně, což dle jejich názoru ohrožuje úroveň zdravotní péče dostupné arabským spoluobčanům. Tento spor a jeho řešení dostal na konferenci podobu **pozměňovacích návrhů** k předložené rezoluci, která ve znění připraveném MV ČK, MF ČK&ČP a Stálou komisí ČK&ČP, prováděla úpravu Stanov, zaváděla název „červený krystal“ a žádala MVČK o uznání Palestinského ČP. Návrh arabských zemí, reprezentovaných zejména Pákistánem a Sýrií zařazoval do rezoluce pasáž, která znovupotvrzuje územní působnost národních společností, jak ji stanoví rezoluce č.XI/1921, a dále vyjmenovával území, jichž by se měla týkat na Blízkém Východě, a zavazoval nově uznávané národní společnosti k respektování této rezoluce. Kolem tohoto pozměňovacího návrhu se strhla procedurální bitva a předseda konference Dr. Al-Hadíd (předseda Stálé komise ČK&ČP) jednání přerušil. Probíhala jednání mezi bloky, kterými na jedné straně bylo uskupení arabských zemí reprezentované již zmíněným Pákistánem (mluvčí Organizace islámské konference) a Sýrií a na straně druhé uskupení vedené USA a Izraelem. Hledání kompromisu se z pověření předsedy Stálé komise ČK&ČP ujal norský velvyslanec a místopředseda konference Strommen. Zpracoval po několika úpravách návrh, který např. dle názoru naší delegace, by mohl uspokojit oba zmíněné bloky (o svůj kompromisní návrh se pokoušela i EU, avšak bezúspěšně) a být objektivně vzato lepší, než původní návrh rezoluce. Nicméně Strommenova iniciativa nebyla nakonec přijatelná ani pro skupinu USA ani pro arabské země...

Ukázalo se, že snaha vedení konference po dosažení konsenzu nebude úspěšná a nezbylo než přistoupit k hlasování. Ve vypjaté atmosféře byly jmenovitým hlasováním po půlnoci 21/22. června pozměňovací návrhy arabských zemí odmítnuty (poměrem 191:72, 44 delegací se zdrželo). Předseda Al Hadíd tak dal hlasovat o **původním návrhu rezoluce**, který opět **jmenovitým hlasováním konference přijala poměrem hlasů 237 (včetně ČČK) : 54** (potřebné byly 194 hlasy), 18 delegací se zdrželo – stalo se tak dne 22.6. v 01:26 hodin. Je třeba říci, že arabské země nechápaly přijetí rezoluce v žádném případě jako porážku, byť litovaly toho, že neobsahuje jimi navržené úpravy. Velvyslanec Pákistánu v krátkém exposé poděkoval Dr. Al Hadídovi za řízení konference a ocenil jeho snahu po maximální objektivitě. Tím bylo jednání XXIX. MK ČK&ČP po druhé hodině ranní ukončeno, avšak v jejím závěru vystoupil s důležitým **sdělením prezident MV ČK Dr. Kellenberger**. Oznamil, že proběhlo zasedání členů MVČK, které **uznalo Palestinský ČP i Společnost Davidovy hvězdy za národní společnosti**. Po něm vystoupil prezident MF ČK&ČP Dr. del Toro a sdělil

shromáždění, že navrhne Valnému shromáždění MF ČK&ČP **přijetí obou nově uznaných národních společností za členy Federace**. Obě prohlášení byla následována mohutným potleskem, neboť Palestinský ČP čekal na tuto chvíli již od r. 1968, společnost MDA od r. 1950.

Rodina **národních společností Mezinárodního hnutí ČK&ČP** (jehož název se nijak nemění) se tak **rozrostla na 185 členů**.

Formální závěrem procesu bylo jednání **Valného shromáždění Mezinárodní federace**, které v 03.00 navázalo na skončenou Mezinárodní konferenci a jednomyslně **přijalo jak Palestinský ČP tak Společnost MDA za členy Mezinárodní federace ČK&ČP**. Finanční komise MF ČK&ČP sdělila, že Americký ČK vyrovnal dlužnou částku a Valné shromáždění jej vyřadilo ze seznamu dlužníků. V závěru jednání obě nově přijaté národní společnosti poděkovaly za pochopení, s nímž byla jejich dlouholetá snaha úspěšně završena. Dodejme závěrem, že zatímco Palestinský ČP bude užívat znak červeného půlměsíce, bude MDA užívat červený krystal, v jehož středu bude umístěna červená Davidova hvězda.

Přijetí obou nových národních společností přispělo v duchu principu světovosti k rozšíření teritoria, na němž národní společnosti poskytují pomoc potřebným a trpícím lidem.

Složení delegace ČČK: Marek Jukl (vedoucí), Jiří Procházka, Linda Sochorová

Složení delegace vlády ČR: Tomáš Husák – velvyslanec ČR, vedoucí Stálé mise ČR při organizacích v Ženevě (vedoucí), Jan Čížek – ředitel mezinárodněprávního odboru MZV, Pavel Hrnčíř - zástuce ved. Stálé mise, Jakub Cimoradský – ministerstvo obrany

Zpracoval: M.Jukl

(Příloha Věstníku ČČK č. 4/2006)